

Комунальний заклад «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського»

III етап олімпіади з української мови й літератури 2024/2025 н.р.

8 клас

Українська мова

1. Творча майстерня. Напишіть есе на одну із запропонованих тем, використовуючи інформацію із біографій Івана Франка, Лесі Українки, Олега Ольжича (на вибір):

- «Хіба життя – боротьба? Життя – радість!» (Л.Дашвар).
- «Ми – не безліч стандартних «я», а безліч усесвітів різних» (В.Симоненко).

Обсяг – 1-2 сторінки.

12 балів.

2. Конструювання. Використайте текст власного есе та створіть речення з мовними поняттями:

- 1) *просте двоскладне речення з інфінітивом-додатком;*
- 2) *просте односкладне речення з двокрапкою та однорідними додатками;*
- 3) *просте односкладне речення з неоднорідними означеннями;*
- 4) *просте неповне двоскладне речення із тире;*
- 5) *просте речення зі складеним дієслівним присудком,*
- 6) *складне речення зі складеним іменним присудком.*

Підкресліть виділені мовні поняття в тексті як члени речення.

12 балів (по 2 б. – за кожне речення).

3. Лінгвістичний бліц. Дайте відповіді на питання, дотримуючись чіткості й лаконічності у висловлюваннях.

10 балів (по 2 б. за кожну правильну відповідь).

1. Визначте 4 ознаки, що відрізняють жанр *есе* від *твору-роздуму*.
2. Запишіть усі можливі форми позначення часу: 9²⁵.
3. Замініть правильними відповідниками (одним словом) слово *діючий* у словосполученнях: діюче законодавство, діюча речовина, діючий важіль, діючі особи.
4. Якими лексичними одиницями є слова *сніговий* і *сніжний*? Поєднайте кожне з цих слів із двома іменниками, утворивши правильні словосполучення.
5. Від назв зерна утворіть 4 прикметники, у яких можливі орфограми, прокоментуйте написання.

4. Синтаксичний ринг. Розставте в реченні пропущені розділові знаки. Зробіть його синтаксичний розбір.

Долина зелено-брунатна таємнича по коліна у моху тягнулася закрутами розпираючи гори і бережена направо й наліво залісненими вершинами губилася враз із весело біжучим потоком поміж стінами гір вкритими смереками.

(За О.Кобилянською.)

12 балів

(2 б. - розділові знаки, 2 б. - головні члени речення, 3 б. - другорядні члени речення,
5 б. - характеристика синтаксичної конструкції; **-1 б. за кожну помилку**).

Українська література

1. Літературний бліц. Виконайте мінізавдання, дотримуючись чіткості й лаконічності у висловлюваннях.

8 балів (по 2 б. за кожну правильну відповідь).

1. Напишіть назви *4 сучасних творів* для підлітків, які б ви рекомендували почитати одноліткам. Укажіть *прізвище, ім'я автора, жанр*.
2. Створіть літературний мініпортрет *Тараса Шевченка*, проаналізувавши творчість (жанри, твори, ключові мотиви, образи, новаторство).

Обсяг: 6 речень.

3. До жанру допишіть по одній назві програмових творів (5-8 класи), указавши автора:

- 1) *історична повість ...*
- 2) *героїко-романтична повість ...*
- 3) *автобіографічна повість ...*
- 4) *пригодницька повість ...*

4. Визначте 4 ознаки, що відрізняють жанр *повісті* від *поєми*.

2. У вигляді есе виконайте системний аналіз художнього твору.

16 балів

- (- напрям (течія), жанрові особливості твору, вид лірики - **2 б.**, тема - **1 б.**,
- композиційні особливості твору (строфічна будова, віршовий розмір) - **2 б.**,
- характеристика ліричного героя / ключових образів, семантичних кіл навколо них; символіка тексту / підтекст - **5 б.**,
- засоби художнього увиразнення - **4 б.**,
- ключові мотиви / проблематика - **2 б.**).

Володимир Підпалий «Зимовий етюд»

Трішки туману і трішки інею,
неба льодинку холодну —
на шлях...
Вечір, мов казка, над Україною
казка, як вечір,
аж синьо в очах...

Там, за тополями,
за огорожами,
де місто тікає на ніч в степи —
все запорошене,
все насторожене,
вся Україна заслухалась —
і не спить...

Загальна кількість – 70 балів.